

Alessandro Poglietti na Moravě

Jana Michálková Slimáčková

Úvodem

Císařský dvorní a komorní varhaník Alessandro Poglietti byl ve své době významnou a uznávanou osobností. Byl virtuosní hráč nejen na varhany, ale i na cembalo, zřejmě také improvizátor, pedagog, ovládal různé hudební styly, znal různá prostředí, pohyboval se ve vysokých společenských kruzích. Bohatě zdobený vlastní rukopis cembalového cyklu *Rossignolo* (1677) věnoval k narozeninám císařovně Eleonoře. Jeho skladby se hojně opisovaly i vydávaly v antologiích, byly mu připisovány také skladby jiných autorů, např. Johanna Caspara Kerlla, Girolama Frescobaldiho a Johna Bulla. V Pogliettiho životopise je však stále mnoho bílých míst. O jeho dětství a mládí nevíme, z jeho života je doloženo pouze 22 let – od roku 1661 do smrti v roce 1683.

Pogliettiho hlavním působištěm byla samozřejmě Vídeň, ale měl rovněž vztah k Moravě. Pobýval zde, vlastnil nemovitosti a dochovala se tady jeho učebnice a skladby v autografech a opisech. Předkládaná studie shrnuje dosavadní informace o Pogliettiho vazbě k Moravě, které s ohledem na dochované prameny bohužel neposkytují celkový obraz, nýbrž se týkají jen jednotlivých dílčích oblastí jeho života a tvorby.¹

Poglietti a kmotři jeho dětí

Podle Johanna Gottfrieda Walthera byl Alessandro Poglietti Němec, jako pravděpodobnější se však jeví, že byl Ital; Adolf Koczirz na základě rodinných vztahů usuzoval, že pocházel z Toskánska.² Poprvé se o něm dozvídáme počátkem roku 1661 z křestní matriky Schottenkirche ve Vídni, kde byl uveden jako varhaník a kapelník jezuitského kostela Zu den neun Chören der Engel. Už za půl roku

¹ Autorka této studie předložila již dříve dílčí poznatky ve třech pracích: Jana Slimáčková, „Alessandro Poglietti: Pohled do života a díla“ (Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 1996); Jana Slimáčková, „Neuigkeiten über A. Poglietti,“ in *Colloquium Wenn es nicht Österreich gegeben hätte... Brno 1996* (Brno: Masarykova univerzita, 1997), 203–206 a dále Jana Slimáčková Michálková, „Z andělských kůr přes císařský dvůr pod tureckou šavli,“ *Opus musicum* 38, no. 5 (2006): 30–33.

² Johann Gottfried Walther, *Musicalisches Lexicon* (Leipzig: Wolfgang Deer, 1732), 486; Adolf, Koczirz, „Zur Lebensgeschichte Alexander de Pogliettis,“ *Studien zur Musikwissenschaft* 4 (1916): 124.

po první zmínce – přesně 1. června 1661 – byl zapsán jako varhaník císařské dvorní kaple, patrně však působil u dvora již dříve, možná už roku 1658.³ V této službě zůstal až do své smrti. Byl dvakrát ženat, měl sedm dětí. Je známo, kde bydlel a jaký dostával plat.⁴ Měl vztah ke dvěma benediktinským klášterům – k dolnorakouskému Göttweigu⁵ a hornorakouskému Kremsmünsteru.⁶ Byl falckrabětem (*comes palatinus*) a rytířem papežského Řádu zlaté ostruhy.⁷ Zemřel tragicky, před očima své ženy byl rozsekán na kusy⁸ během obléhání Vídně tureckými vojsky v červenci 1683.⁹

Za kmotry svých dětí si Poglietti vybíral hudebníky (mj. J. C. Kerlla), dvorní úředníky a šlechtice. Kmotrem třetího dítěte, syna Antona Johanna, v březnu roku 1676 byl hrabě Antonius Joannes Collalto a Maria Maximiliana, rozená komtesa Althanová. Oba byli také za kmotry pátému dítěti, dcerce Marii Maximilianě Kateřině, v květnu 1678.¹⁰ Nepochybně šlo o Antona Franze Collalta (1630–1696), původem italského šlechtice, který sídlil v Brtnici a zastával vysoké funkce na Moravě. V době křtin Pogliettiho dvou dětí byl nejvyšším zemským komorníkem moravského markrabství (od 1675).¹¹

Dědický spor o dům ve Vyškově a nemovitosti v Dědicích

Velkou kapitolou Pogliettiho života a také jeho vztahu k Moravě byl deset let trvající dědický spor, který podrobně popsal Adolf Koczirz¹² a který dokládají dobové dokumenty. Šlo o dům ve Vyškově, dvůr, mlýn, pole, vinice, louky a zahrady v nedalekých Dědicích. Dům patřil původně rodu Martinkovských, kteří byli evangelického vyznání a pocházeli z Rozseče. Jeho majitelem se stal rytíř

³ Herwig Knaus, *Die Musiker Im Archivbestand Des Kaiserlichen Obersthofmeisteramtes (1637–1705)*, díl 2 (Wien: Böhlau, 1968), 57–58.

⁴ Slimáčková Michálková, „Z andělských kůrů,“ 30–31.

⁵ Friedrich Wilhelm Riedel, „Neue Mitteilungen zur Lebensgeschichte von Alessandro Poglietti und Johann Kaspar Kerll,“ *Archiv Für Musikwissenschaft* 19/20, no. 2 (1962): 127–134; Friedrich Wilhelm Riedel, „Alessandro Pogliettis Oper ‚Endimione‘,“ in *Festschrift Hans Engel zum siebenzigsten Geburtstag*, ed. Horst Heussner (Kassel – Basel: Bärenreiter, 1964), 298–311.

⁶ Altman Kellner, *Musikgeschichte des Stiftes Kremsmünster: nach den Quellen dargestellt* (Kassel: Bärenreiter, 1956), 231, 241, 242, 245.

⁷ Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 123; Slimáčková Michálková, „Z andělských kůrů,“ 33.

⁸ Jiří Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž music collection: perspectives on seventeenth-century music in Moravia* (Olomouc: Palacký University in Olomouc, 2008), 174.

⁹ Ludwig von Köchel, *Die kaiserliche Hof-Musikkapelle in Wien von 1543 bis 1867: nach urkundlichen Forschungen* (Wien: Beck, 1869), 62, 66, 112; Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 125.

¹⁰ *Ibid.*, 119–123.

¹¹ Jiří Sehnal si kládá otázku, zda kapela hraběte Collalta v Brtnici vlastnila Pogliettiho skladby. V tematickém inventáři z doby po roce 1752, který obsahuje 1059 skladeb, Poglietti zastoupen není. Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž*, 174.

¹² Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 119–123.

Zdeněk Martinkovský díky sňatku s Janou Kateřinou Syrakovskou, navíc tak získal i svobodný dvůr v Dědicích. Zmíněný majetek vdova prodala roku 1635 Dionysu (Denisu) Minetovi. Jedním ze zprostředkovatelů byl také Antonio Miniat, svobodný pán z Campoli, plukovník, válečný rada; za jeho velení roku 1642 obléhaná Olomouc podlehl Švédům.¹³ Právě Miniatiemu odkázal Dionys Minet své nemovitosti, i když jeho nejbližším příbuzným byl Poglietti, který ve své závěti doslova napsal, že Minet byl vlastním bratrem jeho bratrance Francisca Mineta.¹⁴ Protivníky v Pogliettiho sporu byli Miniatiho synové Johann Baptist a Franz Fortunat.

O tom, že Poglietti svým sporem zaměstnával i úředníky biskupa Karla Liechtensteina a hledal přímluvce, svědčí také následující dopisy, které jsou po- jednány chronologicky.¹⁵ Nejstarší je dopis z 9. února 1671, kdy psal správce biskupské kanceláře Pavel Šebastián Jöppel biskupskému účetnímu Tomáši Sartoriovi o panu Lontanovi, který ho nechá pozdravovat a prosí kvůli pogliettiovské expedici, s níž by ho poslal jako iniciátor, čím dříve, tím lépe, protože Poglietti mu dost často píše.¹⁶

Dalších pět dopisů je určeno biskupskému registrátorovi Karlu Ignáci Reimerovi. Dne 1. března 1671 je datován list Johanna Baptisty Lontana. Lontano se zmiňuje, že mu psal Poglietti o odeslání repliky a požaduje, aby se mu dostala k nahlédnutí alespoň v kopii ještě dříve, než bude objednávat „gegenport“. Pak bude dána nezaujatá rovnost v biskupově rozhodnutí.¹⁷ S tímto dopisem souvisí jediný německy psaný dopis Alessandra Pogliettiho datovaný ve Vídni 5. března téhož roku 1671, který se nachází v Reimerově korespondenci. Dvorní varhaník sám psal Reimerovi, že už mu poslal repliku. Nyní ale čeká na odpověď na jeho „contrapart“, patrně žalobu, aby mohla Jeho Milost snadno vydat rozhodnutí na základě těchto tří písemných dokumentů. Jinak se ale podřizuje tomu, co je správné. Registrátor by mohl promluvit také s panem Lontanem a co nejlépe spolupracovat, takže do určitého, patrně smlouveného, data už bude Poglietti dost spokojený.¹⁸

Po čtrnácti dnech od svého předchozího listu, 14. března, psal Lontano opět Reimerovi. Nepochybuje o tom, že budou v právu zachovány záležitosti repliky pana Pogliettiho. Ani v této záležitosti ještě dosud nic nového není. Ptá se

¹³ František Matějka, „Švédové na Olomoucku za třicetileté války,“ *Vlastivědný věstník moravský* 38 (1986): 46; František Matějka, „Vydání Olomouce Švédům a obhajoba jejího obránce,“ *Vlastivědný věstník moravský* 44 (1992): 320–329.

¹⁴ Koczirz, „Zur Lebengeschichte,“ 117.

¹⁵ Edici dopisů přinesla Slimáčková, „Alessandro Poglietti.“ Vybrané pasáže v Příloze.

¹⁶ Zemský archiv Opava, pracoviště Olomouc (dále ZAO-OI), fond AO, sign. 147, k. 195, inv. no. 619. Příloha no. 1.

¹⁷ ZAO-OI, AO, sign. 162, k. 207, inv. no. 634. Příloha no. 2.

¹⁸ Ibid., Příloha, dopis no. 3.

na Reimerovo mínění ohledně Pogliettiho, jaká je naděje. Zmiňuje kopii pana Pogliettiho k ověření.¹⁹ V dopise Reimerovi z 12. září rovněž roku 1671 se Jöppel vyjadřuje poněkud šťavnatěji. Ale o Pogliettim se dovídáme jen to, že psal panu sekretáři a prosil o nějaké upřesnění, které byl povinen dodat knížecí kanceláři, takže pan sekretář napsal biskupovi, aby mu to připomněl.²⁰ Za necelého půl roku poté – 13. února 1672 – se konzistorní asesor Christoph Fischer Reimerovi mimo jiné zmínil, že už knížecí milost o Pogliettiho záležitosti zpravitel.²¹

Sám biskupský registrátor Karel Ignác Reimer napsal regentovi biskupských statků Kašparu Schertzovi 12. března 1672 mimo jiné o tom, že rada a konzistorní asesor Matouš Tengellot je velmi zaměstnán jinými povinnostmi, takže komise, která projednává spor mezi císařským komorním a dvorním varhaníkem panem Alexandrem Pogliettim jako žalobcem a bratry Johannem Baptistem a Franzem Fortunatem Miniatiem, svobodnými pány z Campoli, jako obžalovanými, a jejímž členem pan Matouš Tengellot pravděpodobně byl, nemůže nadále odkládat tento neukončený proces.²²

Minetova závěť měla formální nedostatky, a tak 20. května 1672 v Kroměříži bylo dědictví přřčeno Pogliettimu jako nejbližšímu příbuznému a zákonnému dědici.²³ Proces byl tímto vyřešen, ale zdaleka ne ukončen. Dva roky poté 18. května 1674 psal Johann Baptist Lontano samotnému biskupovi ve věci tohoto případu, v němž mu dává na vědomí a k uvážení, že protestoval proti rozhodnutí.²⁴ Dne 13. srpna 1674 ve Vídni uzavřeli bratři Miniatiové s dvorním varhaníkem smlouvu ohledně apelace, kterou podali 20. května 1672 proti vrchnostenskému rozsudku ve věci dědictví po Dionysu Minetovi. Poglietti se přitom zavázal k zaplacení výdajů, které na nemovitostech Miniatiové měli. Opis byl ověřen Janem Františkem Krausenfeldem, registrátorem a expeditorem kanceláře královského tribunálu v Olomouci 24. října 1680.²⁵ Dne 11. května 1682 v Kroměříži olomoucký biskup při rozhodl. Poglietti se zavázal k dodržení smlouvy a žalobce Miniati byl odkázán na rozsudek a smlouvu z roku 1672 a 1674.²⁶

Co se týče nabytého majetku, císařský varhaník se o něj příliš nestaral. Už roku 1676 a znovu dvakrát roku 1680 ho vyškovský starosta a radní varovali a žádali, aby svůj vyhořelý a zpustlý dům, který, zabudován v hradbách, nechal znovu

¹⁹ Ibid., Příloha, dopis no. 4.

²⁰ Ibid., Příloha, dopis no. 5.

²¹ ZAO-OI, AO, sign. 162, k. 208, inv. no. 634. Příloha, dopis no. 6.

²² ZAO-OI, AO, sign. 135, k. 186, inv. no. 607. Příloha, dopis no. 7.

²³ ZAO-OI, AO, papírové listiny k. 47 no. 5656 G III b 12/3. Viz také Koczirz, „Zur Lebengeschichte,“ 126–127.

²⁴ ZAO-OI, AO, sign. 59, k. 90, inv. no. 531. Příloha, dopis no. 8.

²⁵ ZAO-OI, AO, papírové listiny k. 47 no. 5659 G III b 12/4.

²⁶ ZAO-OI, AO, papírové listiny k. 47 no. 5664 G III b 13/3. Viz také Koczirz, „Zur Lebengeschichte,“ 127.

vystavět, protože se v těch nebezpečných dobách mohli do města dostat rebelové i řádící mor.²⁷ O rok později nechal Poglietti svůj dům vlastním nákladem opravit.

Dědický spor se znovu otevřel po Pogliettiho smrti (1683). Johann Baptist Carl Miniati, bratr již zesnulého Franze Fortunata, se patrně nechtěl majetku vzdát. Dne 12. června 1688 napsala ve Vyškově vdova po dvorním varhaníkovi Eva Elisabetha Poglietti registrátorovi Ferdinandu Hoffmannovi do Kroměříže list, ve kterém žádá o přímluvu, posílá „memoriall“ jako doklad k protestaci a zmiňuje se o svém „doktorovi“, který věc vyřizuje.²⁸ Za necelý měsíc – 9. července toho roku – se vdova písemně ozvala registrátorovi z Vídně.²⁹ Doufá, že doklad jí pomůže v rozhodnutí u Jeho Milosti, přičemž Hoffmanna žádá, aby jí dal vědět prostřednictvím jejího „doktora“, ona sama musí ještě počkat osm dnů kvůli svému zdraví. Dne 2. srpna 1688 Johann Baptist Carl Miniati doložil k uveřejnění dekret kvůli rozhodnutí v případě.³⁰ Dochoval se koncept rozsudku olomouckého biskupa z 20. srpna 1688 v tomto sporu, v němž byl žalobce Miniati odmítnut.³¹ Dne 17. října toho roku podal Miniati ještě apelaci v císařské kanceláři.³² Dne 9. července 1690 rozsudek v rozepři Miniatiho s vdovou Evou Elisabethou Poglietti potvrdil biskupu Karlu Liechtensteinovi sám císař Leopold I.³³ Vdova po dvorním varhaníkovi se pak znovu provdala za jistého Sperla a v dokumentech vystupovala s novým příjmením. Dne 1. ledna 1695 Eva Elisabetha Sperl, ovdovělá Poglietti, prodala olomouckému biskupovi Karlu Liechtensteinovi dům ve Vyškově s příslušenstvím a pustý dvůr v Dědicích s mlýnem na spadnutí za 4 600 rýnských zlatých.³⁴ Příjem obnosu za odkoupený majetek Eva Elisabetha Sperl potvrdila 8. února téhož roku.³⁵ Dlouholetý spor o dědictví tak skončil převodem nemovitostí na olomouckého biskupa.

²⁷ Státní okresní archiv Vyškov se sídlem ve Slavkově u Brna, pozůstalost Vojtěcha Procházky no. 35 / k. 4. O vyškovských dopisech se zmiňoval už Bohumír Štědroň, „K dějinám hudby ve Vyškově a okolí,“ in *Hudba Vyškovska: katalog výstavy k 50. výročí Československé socialistické republiky pořádané od prosince 1968 až do května 1969 pod záštitou ONV Vyškov*, ed. Karel Vetterl a Bohumír Štědroň (Vyškov: Muzeum Vyškovska, 1968), 36–37.

²⁸ ZAO-OI, AO sign. 123, k. 175, inv. no. 595.

²⁹ ZAO-OI, AO sign. 123, k. 175, inv. no. 595.

³⁰ ZAO-OI, AO sign. 123, k. 175, inv. no. 595.

³¹ ZAO-OI, AO papírové listiny k. 47 no. 5670 G III b 14/4.

³² Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 125.

³³ ZAO-OI, AO papírové listiny k. 47 no. 5671 G III b 14/5.

³⁴ ZAO-OI, AO papírové listiny k. 47 no. 5676 G III b 15/5; Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 126, rok chybně přečetl jako 1693.

³⁵ ZAO-OI, AO papírové listiny k. 47 no. 5677 G III b 16/1.

Pogliettiho dopisy biskupu Karlovi

Stejně jako si dvorní varhaník snažil předcházet biskupské úředníky, ucházel se o přízeň samotného Karla Liechtensteina-Castelcora.³⁶ Na rozdíl od biskupovy korespondence s vídeňským kapelníkem Schmelzerem, který se jistě s Pogliettim osobně znal, Pogliettiho dopisy biskupovi bezprostřední charakter nemají.

Ze čtyř dochovaných Pogliettiho dopisů jsou tři napsány italsky a adresovány Karlu Liechtensteinovi. Ve dvou z nich je zmínka o hudbě. Třetí se týká dědického sporu, stejně jako výše zmíněný německy psaný dopis Karlu Ignáci Reimerovi z 5. března roku 1671.

Ve snaze naklonit si olomouckého biskupa věnoval mu Poglietti několik koncertů, o čemž svědčí průvodní list z 9. listopadu 1669.³⁷

V italském dopise z 24. března 1672 Poglietti prosí biskupa o jasné rozhodnutí ohledně svého případu, protože výsledek stále není zřejmý a on už má tolik let, měl tolik výdajů a námahy, a tak znovu přichází co nejponíženěji prosit o vyřízení této záležitosti, aby mu bylo dáno, co mu spravedlivě náleží.³⁸

V posledním dopise, pravděpodobně z roku 1680, se zmínil o motetu pro sólový soprán doprovázený pěti nástroji a o „skromné“ sonátě pro čtyři nástroje, které se mohou provádět při rorátech.³⁹ Sehnal se domníval, že šlo o rorátní píseň *Mariam, dich verlange* (380 – A 274) a o jednu ze sonát (390 – A 543 = 368 A 529 nebo 389 A 601).⁴⁰ Nutno poznamenat, že zmíněná mariánská píseň, v rukopise nazvaná *Rorate Liedt*, je určena pro soprán a pět smyčcových nástrojů, popř. vokálních hlasů. Možná se však jednalo o jinou *Sonatu à 4* (367 – A 4695), u níž však není předepsáno nástrojové obsazení.

³⁶ Jiří Sehnal, *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela v Kroměříži* (Kroměříž: Muzeum Kroměřížska, 1993), 49.

³⁷ Zemský archiv Opava – pracoviště Olomouc, AO, sign. 54, k. 79, inv. no. 526. Příloha no. 9. Překlad tohoto dopisu – viz Sehnal v české monografii o Vejvanovském (Sehnal, *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela*, 52) a v anglické monografii (Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž music collection*, 172–173).

³⁸ ZAO-OL, AO, sign. 123, k. 175, inv. no. 595. Příloha no. 10.

³⁹ ZAO-OL, AO, sign. 123, k. 175, inv. no. 595. Příloha no. 11. Na dopise je poznámka vlevo dole 1680. Překlad tohoto dopisu – viz Sehnal v české monografii o Vejvanovském (Sehnal, *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela*, 52) a s chybami v přepise ho publikoval Paul Nettel, „Die Wiener Tanzkomposition in der zweiten Hälfte des siebzehnten Jahrhunderts,“ *Studien zur Musikwissenschaft* 8 (1921): 174.

⁴⁰ Sehnal, *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela*, 52; také Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž, 174–175*. Číslování skladeb dle Jiří Sehnal a Jitřenka Pešková, *Caroli de Liechtenstein-Castelcoro episcopi Olomucensis operum artis musicae collectio cremisrii reservata*, *Artis musicae antiquioris catalogorum series* (Praeae: Bibliotheca nationalis rei publicae Bohemicae, 1998).

Pogliettiho skladby v kroměřížském archivu

Alessandro Poglietti byl jako skladatel ceněn nejen ve Vídni, ale i mimo hlavní město. Byl jedním z vídeňských komponistů, kteří byli významně zastoupeni v hudební sbírce olomouckého biskupa Karla Liechtensteina-Castelcornu. V inventáři hudebnin kolegiálního chrámu sv. Mořice v Kroměříži z roku 1695 je zapsáno celkem 25 skladeb, u nichž je uveden jako autor.⁴¹ Podle položek v jednotlivých oddílech inventáře jde o tyto skladby:

I. mše	2	č. 123 <i>Missa à 4</i> a č. 241 <i>Missa à 5</i>
III. nešpory	1	č. 111 <i>Magnificat à 4</i>
IV. sonáty	10	č. 18, 19, 83, 97, 101, 175, 190, 191, 192 a 193
VIII. Ave Regina coelorum	1	č. 4 <i>Ave Regina à 5 voci</i>
XIII. requiem	1	č. 5 <i>Requiem aeternam</i>
XIV. balety	10	č. 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 a 168

Kateřina Fajtllová⁴² uvádí celkem 22 Pogliettiho skladeb vokálních a instrumentálních, další čtyři bez uvedení jeho jména a u pěti jako možného autora, z nichž čtyři zapsané ve výše zmíněném inventáři nebyly dohledány. Jiří Sehnal ve svém katalogu uvedl 24 Pogliettiho skladeb, dalších sedm bez uvedení autora, z nichž dvě byly prokázány jako skladby cizích autorů – Carissimiho a Grazianiho, a jedna skladba nejistá.⁴³ Čtyři skladby se objevují dvakrát. Je to *Sonata à 4* (368 – A 529 anonymně a 390 – A 543 se jménem autora), *Sonata à 4* (obě skladby 369 – A 531 a 370 – A 616 jsou anonymní, u druhé z nich je ale autor uveden v inventáři), *Sonata à 8* (autograf 391 – A 477 a opis 393 – A 547) a *Motetto de Sancto Carolo* (autograf 366 – A 343 a opis Pavla Vejvanovského 385 – A 260b).

V Liechtensteinově sbírce je celkem 16 hudebnin napsáno Pogliettiho rukou, z toho 14 vlastních skladeb a dvě skladby cizích autorů – Carissimiho a Grazianiho.⁴⁴

⁴¹ Sehnal a Pešková, *Caroli de Liechtenstein-Castelcornu*, 41–76.

⁴² Kateřina Fajtllová, Jiří Sehnal, Petr Slouka, Jana Spáčilová a Eduard Tomašík, *Kroměřížský hudební archiv I, Hudební sbírka biskupa Karla z Liechtensteinu-Castelcornu* (Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2018, Sbírky Arcibiskupství olomouckého), 174.

⁴³ Sehnal a Pešková, *Caroli de Liechtenstein-Castelcornu*, 373–393, no. 363–394.

⁴⁴ Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž*, 84.

366	A 343	<i>Motetto de Sancto Carolo</i>
367	A 4695	<i>Sonata à 4</i>
371	A 708	<i>Ave Regina caelorum</i>
375	A 768	<i>Ballets à 5</i>
376	A 877	<i>Ballett à 5</i>
377	A 769	<i>Ballett à 5</i>
378	A 770	<i>Ballett à 5</i>
380	A 274	[<i>Cantilenae duae pro Adventu</i>] <i>Rorate liedt</i>
381	A 4697	[<i>Il Rossignolo</i>] ... <i>ich wirdt der nachtigal genandt</i>
383	A 164	<i>Messen des H. Al. de Pogl:</i>
389	A 601	<i>Sonata à 4</i> (autograf částečně)
391	A 477	<i>Sonata à 8 instrom.</i>
392	A 476	<i>Sonata à 8 instrom.</i>
394	A 4698	<i>Toccata sopra la ribellione d'Ungheria</i>
364	A 223a	<i>Giacomo Carissimi Exulta gaude</i>
365	A 375	<i>Bonifazio Graziani Motetto à 6</i>

U jediné Pogliettiho skladby je uvedeno vročení – na titulní straně tříhlasé mše (384 – A 177) je zapsán srpen 1680. Baletti, tedy taneční suity, byly pravděpodobně určeny k masopustu, neboť v partu první trompety *Balettu à 5* (376 – A 877) je poznámka „Fastnacht Baletten“. Dále jsou tu dochovány mše a moteta, za všechny uvedme autograf pětihlasého *Ave Regina caelorum* (371 – A 708). *Motetto de Sancto Carolo* bylo zřejmě určeno k svátku nebo narozeninám olomouckého biskupa. Sonáty byly jak chrámové, tak světské. Autografy dvou cembalových skladeb – zlomku suity *Rossignolo* (381 – A 4697) a *Toccata sopra la ribellione d'Ungheria* (394 – A 4698) podle Sehnala mohou odkazovat na to, že na biskupském dvoře byl cembalový virtuos.⁴⁵ V kroměřížské sbírce patří Pogliettiho autografy k významným pramenům vedle vlastních rukopisů Vejvanovského, Muffata, Rittlera a Bibera. Pogliettiho tvorba dochovaná v Kroměříži byla studována jen částečně a stála by za detailní zhodnocení.⁴⁶

Významným faktem posilujícím Pogliettiho vztah k Moravě je to, že jeho kroměřížské autografy jsou napsány na papírech pocházejících ze Lhoty Rapotiny u Boskovic, z Horní Dlouhé Loučky, z Frýdlantu nad Ostravicí a z Velkých Losin.⁴⁷ Poglietti tyto papíry získal jistě v moravských papírnách, nikoli v hlavním městě monarchie.

⁴⁵ Sehnal, *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž*, 76.

⁴⁶ Slimáčková, „Alessandro Poglietti“, 50–59.

⁴⁷ Sehnal a Pešková, *Caroli de Liechtenstein-Castelcorneo*, 373–393, no. 363–394.

Lhota Rapotina	371	A 708	<i>Ave Regina caelorum</i> (hlasy)
	372	A 772	<i>Baletti francesi</i>
	373	A 773	<i>Baletti francesi</i> (částečně)
	374	A 771	<i>Baletti francesi</i> (částečně)
	376	A 877	<i>Ballett à 5</i>
	377	A 769	<i>Ballett à 5</i> (částečně)
	378	A 770	<i>Ballett à 5</i> (částečně)
	382	A 453	<i>Magnificat à 4</i>
	386	A 614	<i>Sonata à 2</i>
	387	A 617	<i>Sonata à 2</i>
	388	A 615	<i>Sonata à 3</i>
	390	A 543	<i>Sonata à 4</i>
Horní Dlouhá Loučka Martin Honigschmidt	391	A 477	<i>Sonata à 8 instrom.</i>
	392	A 476	<i>Sonata à 8 instrom.</i>
	366	A 343	<i>Motetto de Sancto Carolo</i>
	367	A 4695	<i>Sonata à 4</i>
	389	A 601	<i>Sonata à 4</i>
Horní Dlouhá Loučka Jakob Weiss	391	A 477	<i>Sonata à 8 instrom.</i>
	364	A 223a	<i>Giacomo Carissimi Exulta gaude</i>
	365	A 375	<i>Bonifazio Graziani Motetto à 6</i>
	371	A 708	<i>Ave Regina caelorum</i> (partitura)
Velké Losiny žerotínská papírna	384	A 177	[<i>Missa ad 3 voces</i>]
Frýdlant nad Ostravicí biskupská papírna	370	A 616	<i>Sonata à 4</i>
	371	A 708	<i>Ave Regina caelorum</i> (partitura)
	385	A 260b	<i>Motetto de Sancto Carolo</i>
	386	A 614	<i>Sonata à 2</i>
	388	A 615	<i>Sonata à 3</i>

Pogliettiho učebnice v Brně

Pogliettiho učebnice *Compendium oder kurtzer Begriff, und Einführung zur Musica* (1676)⁴⁸ dochovaná v benediktinském klášteře v Kremsmünsteru bývá v literatuře uváděna.⁴⁹ Opomíjena však stále zůstává jeho učebnice pocházející z fondu augustiniánského kláštera v Brně.⁵⁰ Její plný název zní:

⁴⁸ Celý název zní: *Compendium oder kurtzer Begriff, und Einführung zur Musica Sonderlich einem Organisten dienlich. Worinnen erstlich von der Orgel, dem Clavir, dessen Gebrauch, denen Thönen, der Partitur, Accompagnirung, Toccaten, Fugeten, Ricercaren, Praeludien, sowohl bei dem Choral, als sonsten zugebrauchen, tractirt wird. Sodann seind auch in Appendice mancherley Caprizien angeführt, wie man auf dem Clavir unterschiedlicher Thür und Voglgesänger, und anders imitiren möge.*

⁴⁹ Uložena v Kremsmünsteru pod signaturou L 146. Její prepis provedl Bernhard Prammer, „Das Compendium von Alessandro Poglietti [1676]. Eine österreichische Musiklehre des 17. Jahrhunderts“ (Diplomová práce Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Wien, 1991), 92–211.

⁵⁰ Nyní je uložena v Oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea v Brně pod signaturou D187.

Directorium und Manier Wie man soll die Finger richten zu lehrnen schlagen, auff der Orgel. undt Instrumendt, damitt man hernach alles leicht schlagen könne, auch mitt einer gratia, dß sie der Aria nichts benehmen nur schön in dß gehör richten. Dessenthalben ich Alessandro De Poglietti dises Compendium verfast in andenden deß fleißigen Scholaris.

Tato učebnice se shoduje s kremsmünsterským traktátem v pasážích o hudební nauce a teorii, o generálním basu, o chorálu. Obsahuje také seznam rejs-tříkových kombinací, sbírku preludií, kadencí a fug, varhanní toccatinu a krátké ricercary. V *Directoriu* chybí obrázky varhan a dalších klávesových nástrojů, incipity skladeb a jedno preludium. Nejrozsáhlejší část se zabývá prstoklady, navíc je zde *Capriccio sopra Cucu*, které není shodné s žádnou jinou Pogliettiho skladbou na toto téma. Řazení kapitol i závěr se však liší. Zajímavá je *Toccatina per l'Introito d[ella] Messa con il pedale*, jediná Pogliettiho kompozice určená pro velké varhany s pedálem, v dané oblasti tehdy neobvyklá. Tyto dvě zčásti totožné učebnice *Compendium* a *Directorium* obsahují preludia, kadence a fugy v osmi církevních modech určené k bohoslužbě; tento miniaturní cyklus vznikl dokonce před Kerllovým dílem *Modulatio organica* z roku 1680.

Závěrem

Alessandro Poglietti žil pravděpodobně hlavně ve Vídni, poblíž císařského dvora. Není známo, zda se osobně setkal s biskupem Karlem Liechtensteinem, setkání s ním či návštěvu Kroměříže nemáme doloženo. Vzhledem k soudním jednáním je to však pravděpodobné. Dopisy týkající se soudního sporu byly čistě oficiální, vztahovaly se ke konkrétním krokům ve sporu, o nichž nemáme jiné bližší zprávy.

Je však jisté, že pobýval ve svém opraveném domě ve Vyškově. Právě v tomto městě totiž sepsal 15. dubna 1681 svou závěť.⁵¹ Pokud bychom chápali její obsah doslovně, došli bychom k závěru, že Poglietti byl velmi zbožný muž, jak se domnívá Riedel,⁵² že velice miloval svou ženu a pečlivě myslel na své potomky. Ovšem lze předpokládat, že tento způsob vyjádření patřil k dobovému úzu. Nicméně pomineme-li vyjádření, která patřila k tehdejšímu zvyklostem, zjistíme jen tato fakta. Děti, které by nechtěly zůstat s matkou, měla právo úplně vydědit. Jak již bylo zřejmé z výkladu o soudním sporu, své ženě Poglietti odkázal nemovitosti, o něž se měla dělit rovným dílem s dětmi. Kromě toho se dovídáme, že býval často nemocen.⁵³

⁵¹ Zčásti ji publikoval Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 116–117, 124.

⁵² Riedel, „Neue Mitteilungen,“ 131.

⁵³ Koczirz, „Zur Lebensgeschichte,“ 117.

Dům ve Vyškově, o který se Alessandro Poglietti roky soudil a jemuž se podle někdejšího vlastníka říkalo Puglietta, byl vícekrát přestavěn a upraven. Budova někdejšího okresního hejtmanství (Zámecké náměstí, později náměstí Čsl. armády č. 115) měla být zbourána už po první světové válce, ale došlo k tomu až v polovině osmdesátých letech 20. století. Deska s Pogliettiho erbem, původně nad vchodem do domu, je uložena v depozitáři Muzea Vyškovska (Obr.).⁵⁴

Ač dnes téměř zapomenut, Alessandro Poglietti je bezesporu jednou z významných hudebních osobností spojených s Moravou. O jeho životě víme jen dílčí informace a je poměrně málo pravděpodobné, že budou nalezeny archiválie, které zásadním způsobem dokreslí jeho životní dráhu. Hlavním úkolem do budoucnosti tak zůstává věnovat odbornou a interpretační pozornost Pogliettiho skladbám, které se v takovém množství dochovaly v Kroměříži.

Fotografie erbu Alessandra Pogliettiho, který byl umístěn nad vchodem jeho domu ve Vyškově. Fotoarchiv Muzea Vyškovska, p. o., autor fotografie Jiří Foltýn.

⁵⁴ Eva Procházková, „O domu zvaném Puglietta,“ in *Vyškovský zpravodaj 1981* (Vyškov: Městská osvětová beseda při MěstNV, 1981), 18–19; Pavlína Dobýšková, *Toulky historickým Vyškovem* (Vyškov: Klub přátel Knihovny Karla Dvořáčka, 2021), 22.

Příloha č. 1

Výňatek z dopisu Pavla Šebastiána Jöppela Tomáši Sartoriovi napsaného 9. února 1671 v Kroměříži

Hochgeehrtister herr Carl. H Johanneß wirdt nebst denen schriften geordneter massen Künftigen freytag Unter anderen nacher brün auffbrechen, herr Lontan last Mm. herrn schön Salutieren, Undt bitten wegen der Pogliettischen expedition, damit Sie Ihme möchte qua sollicitatori zugeschick werden, u. zwar ie ehend ie besser, weillen Er Poglietti Ihme diesfals gar offft (sehr) zuschreibet, auff des herrn Sein Zimmer wie auch Canzley werde gutte recht haben, wünsche einen besseren fasching, alß Wier hir haben, es ist alles todt bey Unß, Verbl.

Příloha č. 2

Výňatek z dopisu Johanna Baptisty Lontana Karlu Ignáci Reimerovi napsaného 1. března 1671 do Brna

Es schreibet mir der herr Poglietti, daß er Seine replicam bereits eingeschickt, Undt Verlangt, daß Ich Solche zur Sehen bekommen möchte; bitte also dienstl. mier Solche Vorher, wo Sie noch ist der gegenport bestellet worden, wenigist in copia zur communiciren, Undt anbey, was etwann Ihro hochfürsl. resolvirt, oder der designs dießfalls ist, Unbeschwert parite Zugeben. Ingleichen recommendire, die Rottisten Sachen von wienn, wegen welcher Ich Gnügst geschrieben (wegß tamen sub casu) aufs allerbest, Undt wolltte gern, was der effect, Umb Sie deßentwegen Zueberichten, Vornehmen.

Příloha č. 3

Dopis Alessandra Pogliettiho Karlu Ignáci Reimerovi napsaný ve Vídni 5. března 1671

dem edlen undt Gestrengen hern Carlo Ignatio Reymer hochfürstl. Bischoffl. Olmietzerischen referendario undt registratori meinen hochg. hern undt patron Crembsier

Wohl edler Gestrenger

Hochg. Herr Vorgangene Post, Habe ich die replica Meinen hern zuegeschickt, hoffentlich sie weren Solche albereyts, empfangen haben, nun aber weilen mein contrapart nur in formalibus et non in materialibus antwortet, auch nichts zue dociren vorbringen, alher ist wol zu erachten, dass Ihr hochfürstl Gnaden auff dise 3 scripta leichtlich die sentenz khonten ergehen lassen, weilen Kunsten gaar selten ad triplicam geschickt, wie Ihr hochfürstl Gnaden sich auch haben vermeldten lassen dogh aber untergebe mich das was recht is, vnbeswert mein hochg. herr wolle sich auch mit hern Lontano unterreden, vndt das beste cooperiren, soo ich bis dato die erfarnung hab

mein hochg. herr solle auch genuchsambe zufridenheyt van myr empfangen, erwarte eine trostlige antwort.

Verbleybe

Meines hochg. herns

obbligatis.

Aless: Poglietti

Wien den 5/martij 1671

Príloha č. 4

Výňatek z dopisu Johanna Baptisty Lontana Karlu Ignáci Reimerovi napsaného 14. března 1671 do Brna

Zweifelt mier nit, Es wirdt derselbte die meinigen, sachen des herrn Poglietti replic, Undt auch der herrn Rotth von Wienn praetension, Zue recht erhalten, Undt das Verlangen abgenommen haben. Wenn nun in einem Undt den anderen (Ungezweifelt der überhäuffen occupationen halber), dato nichts zuer nachricht habe. Als Erscheine mit dieser dienstl. erinnerung Undt bitt, Unbeschwert so viel Zeit Zuersparen, Undt mier mit ein paar Zeilen, ernanten angelegenheiten halber, in was terminis eines Undt das andere bestehe? Was Ihre hochfürstl. gden meynung wegen der Pogliettischen instantz? Was Vor hoffnung? Was etwann resolvirt auff die Rottische memorial? nebst Unbeschwerten Vorherigen einer communicirung des herrn Poglietti replic, Seye in copia der originali, wie es denen ernanter herr Verlanget, zui gratificiren belieben. Es werden solches meine herrn Principales zuierkonnen, Undt Ich anderertig abzu-erdienen wissen [...]

Príloha č. 5

Výňatek z dopisu Pavla Šebastiána Jöppela Karlu Ignáci Reimerovi napsaného 12. září 1671

[...] beyligendt folget daß Concept an herrn graffen Von Lamberg nebst dem schreiben, die Wäsch wirdt vom Florian Cammerheitzler zuerheben sein, dessen bruder macht sich heünth von hier wettg, welchem Ich daß schreiben gelesßen, warüber Er sich etwas entsetzet hat, nit Vermeldet, wüste die Ursach nicht, warumden herr auff Ihme so zornig seye, herr Poglietti hat sonsten herrn Secretario zugeschriben, Undt Umb eine specificacion, was Er in die fürstl Canzley schuldig seye, gebetten, so Mir H Secretario Meinem herrn zuschreiben undt deswegen zuerinneren, mitgegeben, herr Lontan so ietzo daß consulat hat, salutirt denselben [...]

Příloha č. 6

Výňatek z dopisu Christopha Fischera Karlu Ignáci Reimerovi napsaného 13. února 1672 do Kroměříže

Ihr hochfürstl. Gnaden hab ich in Pogliettischer Sache schon gehorsambst berichtet.

Příloha č. 7

Výňatek z dopisu Karla Ignáce Reimera regentovi biskupských statků Kašparu Schertzovi napsaného 12. března 1672

[...] dero Rath Undt consistorial Assessor Christoph Fischer Eine weite reiße biß nacher Rom Vor Sich genommen, auch dero rath undt Consistorij Assessor Mathaeus Tengelot von Valtelin mit anderwertigen Seinen Verrichtungen also Überhäufft ist, daß Er den zwischen H. Alexandrum Poglietti Kay. Cammer- Undt Hofforganisten alß Klägern, Undt denen Wohlgebohrnen herrn Johann Baptist Undt Franz Fortunat Miniati gebrüderer freyherrn Von Campoli alß beklagten Schwebenden process in puncto Eines strittigen Hauß, Mühl, Undt Hoff zu Dieditz nach dem seel. Minet gewesten Obr. wachtmeister Unter den Obristen Nicola, Undt Dießfabls auff getragener Commission nicht abwarten Kan, auch auß Ursachen besagte Commissarij Sich nicht an Einem ohrt auffhalten, der bißherige Verschub erfolgt ist; Alß Haben hochgedl. Ihre fürstl gnd. denenselben, neben dero Vorhin hierzu Verordneten Secretario Georg Norbert Mimmer diese Commission in gnaden aufftragen wollen; Welche Sich diesemnach denselben zu Unternehmen, Undt Sothanen gdgsten willen zubefolgen wissen werden.

Příloha č. 8

Výňatek z dopisu Johanna Baptisty Lontana biskupu Karlu Liechtensteinovi napsaného 18. května 1674

Herren Baronen Miniati, das Weyl. Minetische hauß zue Wieschaw, Hoff undt Mühl zue dieditz betref. Von Ewer hochfürstl gndn delegato Judicio Publiciret Worden; aldiuweillen derbey erdeüten meinen Hn. Principali, der usus fructus abgesprochen, auch die Schäden Undt Unkosten gegeneinander auf gehobt worden, Habe Ich Unterandern, nomine mei Principalis, deßentwegen, praecisè aber des abgesprochenen usus fructus halber, ad interim mündtl. protestation eingelegt, Undt selbe ad notam Wie es denn auch geschehen, zue nehmen gebethen. Zue malen nun, erdeüten meinen Hn Principali. Über solche angebrachte Protestationes, recognoscirt Zue Werden, Un Umbgängl. obliegt, dann nechstens die Sach, in appellationis instantia, Zuer erledigung komme solle. Gelanget Diesen nach an Ewer hochfürstl. gnaden, mein mandatario nomine, Unterthst rechts Billiches. Un Vorschreibl. Bietten, zue geruben, die gehorsambst erinnerte Undt gebreüchliche recognition, Zuer notturffft meines Principalis, auß dero hoff Cantzley. gnädigst ertheilen Zue laßen.

Príloha č. 9

**Dopis Alessandra Pogliettiho biskupu Karlu Liechtenštejnovi
napsaný 9. listopadu 1669 ve Vídni**

Eccelens.^{mo} et Reurendis.^{mo} Prencipe Sigre Sigre Ponc mio Clementis.^{mo}

Alessandro Poglietti Organista Cesarea

Essendo Vostr'Eccelza amatore della Musica vengo humilism.^{te} a dedicare questi pochi concerti supplicando Vra. Eccelza. compatir alle mie debolezze, et conseruarmi sotto l'umbra della Sua Innata benigniss^{ma} protettione, pregaro sempre Idio per L'esaltatione delle sue felicità et m'inchino d: Vra Eccellenza

humilis.^{mo} et devotis.^{mo} seruo

Alessandro Poglietti organista

di Sua Maestra Cesarea

Vienna 9d 9bre 1669

Príloha č. 10

**Dopis Alessandra Pogliettiho biskupu Karlu Liechtenštejnovi
napsaný 24. března 1672 ve Vídni**

Serenis.^{mo} et Reuerendis.^{mo} Prencipe

Sigre Sigre mio Sempre Clementis.^{mo}

Ho Supplicato in finite Volte solo per hauer vna chiara Sentenza dal mio processo così vltimam.^{te} fui consolatto del proprio pugno di V.^{ra} Al.^{ta} Serenis.^{ma} ch'infallibil.^{te} doppo le feste pattate di natale Sarei consolato, però fin hora non trouo Imaginabile effetto, Sapendo che V.^r Al.^{za} Vers'ogn'uno e Clemente e Spedito, d'amministrare la Giustitia, Vengo di nuovo a Supplicar humilm.^{te}, Mentre in tanti anni, ho fatto tante Spese e fatiche con una grandis.^{ma} pazienza di Voler per l'Amor di dio espidire questo mio negotio, et commandar benignam.^{te} accio mi Sia dato una Volta quello mi conuienne di giustitia Sperando d'esser consolato d'una vltima Speditione Pregaro Idio per la ottentione delli Suoi bramata felicità e, profundam.^{te} m'inchino.

Humilis.^{ma} Sup.^{ca}

d. Alessandro Poglietti

org.^{ta} della m.^{ta} Cesarea

Vienna li 24to d Marzo 1672

Príloha č. 11

Dopis Alessandra Pogliettiho biskupu Karlu Liechtenštejnovi z roku 1680(?)

Eminentis.^{mo} et eccelentis.^{mo} Ppe

Mentre s'accosta l'Aduento, in quale per ordinario in Chiesa se cantano motette della Madona Santis.^{ma} ho mess' in ordine a proposito per la Sua Capla. un motetto a Soprano Solo accompagn.^{to} con 5 strom. et una Sonata modesta a 4 strom. Le quali

si possono produrre nelle Rorate, vengo humilisman.^{te} a dedicarli, Supplicando voler compatiere qte mie daboлезze, mi stimaro felice per la venire, a riceruere gli benignissimi Suoi Comandi, Mentre m'inchino alli piedi Suoi.
dell'Altezza vostra
humilis.^{mo} Suo vasallo é devotis^{mo} seruo
Alessdro. de Poglietti
org^{ta} d M^{ta} Cesar.

Literatura

- Dobysková, Pavlína. *Toulky historickým Vyškovem*. Vyškov: Klub přátel Knihovny Karla Dvořáka, 2021.
- Fajtllová, Kateřina, Jiří Sehnal, Petr Slouka, Jana Spáčilová a Eduard Tomašík. *Kroměřížský hudební archiv. I, Hudební sbírka biskupa Karla z Lichtensteinu–Castelcornu*. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, Sbírký Arcibiskupství olomouckého, 2018.
- Kellner, Altman. *Musikgeschichte des Stiftes Kremsmünster: nach den Quellen dargestellt*. Kassel: Bärenreiter, 1956.
- Knaus, Herwig. *Die Musiker Im Archivbestand Des Kaiserlichen Obersthofmeisteramtes (1637–1705)*, díl 2. Wien: Böhlau, 1968.
- Kocirz, Adolf. „Zur Lebensgeschichte Alexander de Poglietti.“ *Studien zur Musikwissenschaft* 4 (1916): 124.
- Köchel, Ludwig von. *Die kaiserliche Hof-Musikkapelle in Wien von 1543 bis 1867: nach urkundlichen Forschungen*. Wien: Beck, 1869.
- Matějek, František. „Švédové na Olomoucku za třicetileté války.“ *Vlastivědný věstník moravský* 38 (1986): 46.
- Matějek, František. „Vydání Olomouce Švédům a obhajoba jejího obránce.“ *Vlastivědný věstník moravský* 44 (1992): 320–329.
- Nettl, Paul. „Die Wiener Tanzkomposition in der zweiten Hälfte des siebzehnten Jahrhunderts.“ *Studien zur Musikwissenschaft* 8 (1921): 174.
- Prammer, Bernhard. „Das Compendium von Alessandro Poglietti [1676]. Eine österreichische Musiklehre des 17. Jahrhunderts.“ Diplomová práce, Hochschule für Musik und darstellende Kunst, Wien, 1991.
- Procházková, Eva. „O domu zvaném Puglietta.“ *Vyškovský zpravodaj* 1981. Vyškov: Městská osvětová beseda při MěstNV, 1981.
- Riedel, Friedrich Wilhelm. „Neue Mitteilungen zur Lebensgeschichte von Alessandro Poglietti und Johann Kaspar Kerll.“ *Archiv Für Musikwissenschaft* 19/20, no. 2 (1962): 127–134.
- Riedel, Friedrich Wilhelm. „Alessandro Poglietti's Oper ‚Endimione‘.“ In *Festschrift Hans Engel zum siebzigsten Geburtstag*, edited by Horst Heussner, 298–311. Kassel – Basel: Bärenreiter, 1964.
- Sehnal, Jiří. *Pavel Vejvanovský and the Kroměříž music collection: perspectives on seventeenth-century music in Moravia*. Olomouc: Palacký University in Olomouc, 2008.

Sehnal, Jiří. *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela v Kroměříži*. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska, 1993.

Sehnal, Jiří a Jitřenka Pešková. *Caroli de Liechtenstein-Castelcornio episcopi Olomucensis operum artis musicae collectio cremsirii reservata. Artis musicae antiquioris catalogorum series*. Pragae: Bibliotheca nationalis rei publicae Bohemicae, 1998.

Slimáčková, Jana. „Alessandro Poglietti: Pohled do života a díla.“ Diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 1996.

Slimáčková, Jana. „Neuigkeiten über A. Poglietti.“ In *Colloquium Wenn es nicht Österreich gegeben hätte...* Brno 1996, 203–206. Brno: Masarykova univerzita, 1997.

Slimáčková Michálková, Jana. „Z andělských kūrů přes císařský dvůr pod tureckou šavli.“ *Opus musicum* 38, no. 5 (2006): 30–33.

Štědroň, Bohumír. „K dějinám hudby ve Vyškově a okolí.“ In *Hudba Vyškovska: katalog výstavy k 50. výročí Československé socialistické republiky pořádané od prosince 1968 až do května 1969 pod záštitou ONV Vyškov*, edited by Karel Vetterl a Bohumír Štědroň, 36–37. Vyškov: Muzeum Vyškovska, 1968.

Walther, Johann Gottfried. *Musicalisches Lexicon*. Leipzig: Wolfgang Deer, 1732.

Alessandro Poglietti in Moravia

Abstract

The imperial court organist Alessandro Poglietti was an important and respected personality in his time, but only 22 years of his life are documented – from 1661 to his death in 1683. His main place of work was Vienna, but he also had a connection with Moravia and certainly resided there. He was acquainted with Count Anton Franz Collalto of Brtnice, who was the godfather of Poglietti's children. He was involved in an inheritance dispute over a house in Vyškov and properties in Dědice, for which he tried to win the favour of Olomouc Bishop Karl Lichtenstein-Castelcorn and his officials, as evidenced by surviving letters. He made his will in Vyškov. Poglietti's compositions have been preserved in autographs and copies in the Kroměříž music collection. The Department of the History of Music of the Moravian Museum in Brno has preserved Poglietti's textbook *Directorium und Manier*. The study summarizes the findings to date and suggests directions for further research.

Alessandro Poglietti na Moravě

Abstrakt

Císařský dvorní varhaník Alessandro Poglietti byl ve své době významnou a uznávanou osobností, z jeho života je však doloženo pouze 22 let – od roku

1661 do jeho smrti 1683. Jeho hlavním působištěm byla Vídeň, ale měl rovněž vztah k Moravě a určitě tu pobýval. Znal se s hrabětem Antonínem Františkem Collaltem z Brtnice, který byl kmotrem Pogliettiho dětí. Vedl dědický spor o dům ve Vyškově a nemovitosti v Dědicích, kvůli čemuž se snažil získat přízeň olomouckého biskupa Karla Liechtensteina-Castelcornu a jeho úředníků, což dokládají dochované dopisy. Ve Vyškově sepsal svou závěť. V kroměřížské hudební sbírce se dochovalo 32 Pogliettiho skladeb, z nich je 17 autografů a 16 opisů. V Oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea v Brně se dochovala učebnice Pogliettiho *Directorium Directorium und Manier*. Studie shrnuje dosavadní poznatky a naznačuje směr dalšího výzkumu.

Keywords

Alessandro Poglietti; Moravia; music of the 17th century; Carl Liechtenstein-Castelcorno; Anton Franz Collalto; Vyškov; Kroměříž; Brno

Klíčová slova

Alessandro Poglietti; Morava; hudba 17. století; Carl Liechtenstein-Castelcorno; Anton Franz Collalto; Vyškov; Kroměříž; Brno

Jana Michálková Slimáčková

Katedra hudebních a humanitních věd, Hudební fakulta Janáčkovy akademie múzických umění, Brno
slimackova@jamu.cz